

Kitabu cha Danieli - Nambari Mia Moja na Tatu

Kufunua Unabii: Kuelewa Matumizi Mara Tatu ya Miundo ya Kinabii

Jeff Pippenger

2024-02-29

Tumekuwa tukizingatia matumizi ya mara tatu ya unabii. Tunafanya hivi kwa madhumuni ya kubainisha kwamba wakati Bwana alipofunua mistari sita ya mwisho ya Danieli kumi na moja kupitia kuporomoka kwa Umoja wa Kisovyeti katika "wakati wa mwisho" mwaka 1989, kulitokea "ongezeko la maarifa" lililokusudiwa kujaribu kizazi hicho cha watu wa Mungu.

Akasema, Enenda zako, Danieli; kwa maana maneno hayo yamefungwa na kutiwa muhuri hata wakati wa mwisho. Wengi watatakaswa, watafanywa weupe, na kujaribiwa; bali waovu watafanya maovu; wala hakuna miongoni mwa waovu atakayeelewa; bali wenye hekima wataelewa. Danieli 12:9, 10.

Kila mara ukweli unapofunguliwa na Simba wa kabila la Yuda, Shetani hufanya kazi kuupinga ujumbe. Upinzani uliotolewa dhidi ya kweli zilizofunuliwa katika mistari ya mwisho ya Danieli sura ya kumi na moja ulilazimisha utafiti wa kina zaidi wa kweli zinazohusiana na mistari hiyo, ili kwamba ulinzi uliotakaswa dhidi ya makosa yaliyopendekezwa kudhoofisha kweli zilizofunuliwa usingesimama. Moja ya kanuni zilizoletwa wazi katikati ya mjadala huo ilikuwa matumizi mara tatu ya unabii. Ilitambuliwa mwanzoni kuhusiana na ulazima wa kuwa sahihi kuhusu kile 'cha kila siku' katika kitabu cha Danieli kilichomaanisha (upagani), na historia sahihi inayohusiana na 'kuondolewa kwa cha kila siku' (508 BK).

Kutambuliwa kwa nguvu tatu zinazoharibu kama muundo wa unabii kulilingana na muundo wa unabii wa Wamilerite uliotambua nguvu mbili za kwanza zinazoharibu, na utambuzi wa Wamilerite wa "ya kila siku" kama upagani ulitoa historia iliyoendana na aya sita za mwisho za Danieli kumi na moja, kama Dada White alivyosema inavyopaswa. Hivyo, upinzani dhidi ya maarifa yaliyofunguliwa wakati wa mwisho mnamo 1989 ulizalisha nuru kubwa zaidi, kadiri maarifa yalivyoongezeka, na pia ukabainisha kanuni mahususi za harakati ya malaika wa tatu, zilizolingana na maendeleo ya baadhi ya kanuni za kinabii zilizokuwa zimekusanywa na kutumiwa katika harakati ya malaika wa kwanza na William Miller.

Tumezingatia utumiaji wa mara tatu wa Roma tatu, kuanguka mara tatu kwa Babeli, na Eliya watatu, na sasa tunashughulikia wajumbe watatu wanaoandaa njia kwa Mjumbe wa Agano. Tumbaini muingiliano wa karibu na ulinganifu kati ya Roma tatu na kuanguka mara tatu kwa Babeli, na pia ulinganifu wa karibu kati ya Eliya watatu na wale wajumbe watatu wanaoandaa njia. Katika siku za mwisho William Miller na Future for America wote wawili wanawakilisha Eliya wa tatu na pia mjumbe wa tatu anayeandaa njia. Yesu daima huonyesha mwisho wa jambo kwa mwanzo wake, na harakati ya malaika wa kwanza inalingana na harakati ya malaika wa tatu.

Mungu ameweka ujumbe wa Ufunuo 14 mahali pake katika mfululizo wa unabii, na kazi yake haipaswi kukoma hadi mwisho wa historia ya dunia hii. Ujumbe wa malaika wa kwanza na wa

pili bado ni kweli kwa wakati huu, na unapaswa kwenda sambamba na huu ufuatao. Malaika wa tatu hutangaza onyo lake kwa sauti kuu. 'Baada ya mambo haya,' akasema Yohana, 'nilimwona malaika mwingine akishuka kutoka mbinguni, akiwa na mamlaka kuu, na nchi ikaangaziwa kwa utukufu wake.' Katika mwangaza huu, nuru ya ujumbe wote watatu imeunganishwa. The 1888 Materials, 803, 804.

Harakati za malaika wa kwanza na wa pili ziliongozwa na William Miller. Dada White anamtambua Miller kama "mjumbe aliyechaguliwa."

"William Miller alikuwa akivuruga ufalme wa Shetani, na yule adui mkuu alinuia si tu kuzuia athari za ujumbe, bali kuangamiza mjumbe mwenyewe." Roho ya Unabii, juzuu ya 4, 219.

Yeye pia anabainisha kwamba Miller aliwakilishwa kwa mfano na wote wawili, Eliya na Yohana Mbatizaji.

Maelfu waliongozwa kuukumbatia ukweli ulihubiriwa na William Miller, na watumishi wa Mungu waliinuliwa katika roho na nguvu za Eliya ili kutangaza ujumbe huo. Kama Yohana, mtangulizi wa Yesu, wale waliohubiri ujumbe huu wenye uzito walihisi kulazimika kuweka shoka kwenye shina la mti, na kuwataka watu wazae matunda yapasayo toba. Maandiko ya Mapema, 233.

Yohana Mbatizaji, ambaye kulingana na Yesu alikuwa Eliya wa pili, pia alikuwa mjumbe wa kwanza aliyepaswa kutayarisha njia kwa ajili ya Mjumbe wa Agano. Kwa hiyo ni dhahiri kwamba harakati ya malaika wa tatu itakuwa na "mjumbe mteule." Mjumbe huyo atakuwa amewakilishwa kwa mfano na Eliya, Yohana Mbatizaji na William Miller. Pamoja na Miller, wajumbe wawili wateule wanawakilisha mwanzo na mwisho wa harakati ya malaika watatu ya Ufunuo kumi na nne, na kwa kufanya hivyo, kwa pamoja wanawakilisha pia Eliya wa tatu na vilevile mjumbe wa tatu ambaye atayarisha njia kwa ajili ya Mjumbe wa Agano.

Kukataa ujumbe wa mjumbe aliyechaguliwa, awe wa mwanzo au wa mwisho, ni mauti, na ujumbe wa Future for America unategemea matumizi ya kinabii ya "mstari juu ya mstari," ambayo ndiyo mbinu ya mvua ya mwisho. Kupitia matumizi ya "mstari juu ya mstari" inathibitishwa kwamba harakati ya Millerite ilikuwa kielelezo cha harakati ya Future for America. Alama ya njia ya historia ya Millerite ni William Miller, "mjumbe aliyechaguliwa." Kukataa alama hiyo ya njia ni kukataa ujumbe, hivyo imebainishwa na mwanzo na mwisho wa Uadventista kwamba kumkataa mjumbe pia ni kukataa ujumbe, kwa kuwa ujumbe hutambua mjumbe aliyechaguliwa. Hivyo basi, kukataa ujumbe ni kumkataa mjumbe na kinyume chake. Bila mcheza dansi, hakuna dansi.

Nilielekezwa kurudi kwenye tangazo la ujio wa kwanza wa Kristo. Yohana alitumwa katika roho na nguvu za Eliya kuandaa njia ya Yesu. Wale waliokataa ushuhuda wa Yohana hawakunufaika na mafundisho ya Yesu. Upinzani wao dhidi ya ujumbe uliotabiri kuja Kwake uliwaweka mahali ambapo hawakuweza kupokea kwa urahisi ushahidi wenye nguvu zaidi kwamba Yeye alikuwa Masihi. Shetani aliwaongoza wale waliokataa ujumbe wa Yohana kwenda mbali zaidi, kumkataa na kumsulubisha Kristo. Kwa kufanya hivyo walijiweka mahali ambapo wasingeweza kupokea baraka ya siku ya Pentekoste, ambayo ingekuwa imewafundisha njia ya kuingia katika patakatifu pa mbinguni. Kupasuka kwa pazia la hekalu

kulionyesha kwamba dhabihu na taratibu za Kiyahudi zisingepokelewa tena. Dhabihu kuu ilikuwa imetolewa na ilikuwa imekubaliwa, na Roho Mtakatifu aliyeshuka siku ya Pentekoste aliyaelekeza mawazo ya wanafunzi kutoka katika patakatifu pa duniani hadi katika patakatifu pa mbinguni, ambapo Yesu alikuwa ameingia kwa damu Yake mwenyewe, ili kuwamiminia wanafunzi Wake manufaa ya upatanisho Wake. Lakini Wayahudi waliachwa katika giza totoro. Walipoteza nuru yote ambayo wangeweza kuwa nayo kuhusu mpango wa wokovu, na bado waliendelea kutegemea dhabihu na sadaka zao zisizo na faida. Patakatifu pa mbinguni palikuwa pamechukua nafasi ya lile la duniani, ilhali hawakuwa na habari za mabadiliko hayo. Kwa hiyo hawakuweza kunufaika na upatanishi wa Kristo katika mahali patakatifu.

Wengi hutazama kwa hofu kubwa mwenendo wa Wayahudi katika kumkataa na kumsulubisha Kristo; na wanaposoma historia ya udhalilishaji Wake wa aibu, hudhani wanampenda, na kwamba wasingemkana kama alivyofanya Petro, au kumsulubisha kama walivyofanya Wayahudi. Lakini Mungu, anayesoma mioyo ya wote, ameuweka katika jaribu ule upendo kwa Yesu waliodai kuuhihi. Mbingu yote ilianguka kwa shauku kuu kupokewa kwa ujumbe wa malaika wa kwanza. Lakini wengi waliodai kumpenda Yesu, na waliomwaga machozi waliposoma kisa cha msalaba, walidhihaki habari njema za kuja Kwake. Badala ya kuupokea ujumbe kwa furaha, walisema kuwa ni udanganyifu. Waliwachukia wale waliopenda kuja Kwake na kuwafukuza kutoka makanisani. Wale waliokataa ujumbe wa kwanza hawangeweza kufaidika na wa pili; wala hawakufaidi na kelele ya usiku wa manane, ambayo ilikuwa kuwaandaa waingie pamoja na Yesu kwa imani katika Patakatifu pa Patakatifu la hekalu la mbinguni. Na kwa kukataa ujumbe miwili wa kwanza, wameutia giza ufahamu wao kiasi kwamba hawaoni nuru yoyote katika ujumbe wa malaika wa tatu, unaoonyesha njia ya kuingia katika Patakatifu pa Patakatifu. Niliona kwamba kama vile Wayahudi walivyosulubisha Yesu, vivyo hivyo makanisa kwa jina tu yalivyosulubisha ule ujumbe wa kwanza na wa pili; na kwa sababu hiyo hawana maarifa ya njia ya kuingia Patakatifu pa Patakatifu, wala hawawezi kufaidika na maombezi ya Yesu huko. Kama Wayahudi waliotoa dhabihu zao zisizofaa, nao wanatoa sala zao zisizofaa kwa chumba ambacho Yesu amekiacha; na Shetani, akifurahia udanganyifu huo, anajivaa sura ya kidini, na kuyaelekeza mawazo ya hawa Wakristo wa kujidai kwake, akitenda kwa nguvu zake, ishara zake na maajabu ya uongo, ili kuwafunga katika mtego wake. Maandishi ya Mapema, 259-261.

Wale "waliokataa ushuhuda wa Yohana hawakufaidiwa na mafundisho ya Yesu," na wale "waliokataa ujumbe wa kwanza hawangeweza kufaidika na wa pili; wala hawakufaidiwa na kilio cha usiku wa manane." Huduma ya Yohana ilitangulia ubatizo wa Kristo, ambaye muda mfupi baadaye alilisafisha hekalu mwanzoni mwa huduma Yake. Huduma ya Miller iliandaa njia kwa Kristo kuwataka wana wa Lawi alipokuja ghafla tarehe 22 Oktoba 1844. Kwa kila mmoja wa mashahidi hao wawili, kumkataa mjumbe anayeandaa njia ni sawa na mauti.

Usafishaji na utakaso uliofanywa na Kristo katika kazi Yake kama Mjumbe wa Agano ulikuwa kwa kusudi la kuandaa watu watakaotekeleza kazi ya kupeleka ujumbe wa wokovu ulimwenguni. Kazi hiyo inakamilishwa kabla ya kipindi kinachoonyesha wakati ambapo hukumu ya utekelezaji inaanza. Uangamizi wa Yerusalemu katika historia ya wanafunzi unawakilisha hukumu ya utekelezaji, na Waadventista waligeuka mbali na wajibu wao wa kutekeleza kazi hiyo, lakini

Bwana alikuwa amejitahidi kuwakusanya pamoja. Alikuwa amewaongoza watu Wake kuchapisha chati ya 1850 kama uwakilishi wa kielelezo wa ujumbe ambao wangeweza kuupeleka kwa ulimwengu.

Haikuwa mapenzi ya Mungu kwamba Waisraeli watange miaka arobaini jangwani; alitamani kuwaongoza moja kwa moja hadi nchi ya Kanaani na kuwaweka huko, watu watakatifu na wenye furaha. Lakini "hawakuweza kuingia kwa sababu ya kutokuamini." Waebrania 3:19. Kwa sababu ya kurudi nyuma kwao na uasi wao waliangamia jangwani, na wengine wakainuliwa ili waingie Nchi ya Ahadi. Vivyo hivyo, haikuwa mapenzi ya Mungu kwamba kuja kwa Kristo kucheleweshwe kwa muda mrefu hivyo na watu Wake wabaki miaka mingi katika dunia hii ya dhambi na huzuni. Lakini kutokuamini kuliwatenga na Mungu. Walipokataa kufanya kazi aliyowaagiza wafanye, wengine wakainuliwa ili watangaze ujumbe. Kwa rehema kwa ulimwengu, Yesu anachelewesha kuja Kwake, ili wenye dhambi wapate nafasi ya kusikia onyo na wapate ndani Yake kimbilio kabla ya ghadhabu ya Mungu kumiminwa. Pambano Kuu, 458.

Laiti Uadventista ungeshikamana tu na imani yake, "kazi yake ingekuwa imekamilika."

"Laiti Waadventista, baada ya kuvunjika moyo mkuu mwaka 1844, wangeshikilia imani yao kwa uthabiti na kuendelea kwa umoja katika uongozi wa Mungu uliokuwa ukifunguka, wakipokea ujumbe wa malaika wa tatu na kwa nguvu za Roho Mtakatifu kuantangaza ulimwenguni, wanaliona wokovu wa Mungu; Bwana angefanya kazi kwa nguvu kupitia juhudi zao, kazi ingekuwa imekamilika, na Kristo angekuwa amekuja kabla ya wakati huu kuwapokea watu Wake kwa thawabu yao. Lakini katika kipindi cha shaka na kutokuwa na uhakika kilichofuatia kuvunjika moyo huko, waamini wengi wa Adventi walishindwa kushikilia imani yao. . . . Hivyo kazi ikazuiliwa, na dunia ikaachwa gizani. Laiti mwili wote wa Waadventista ungeungana juu ya amri za Mungu na imani ya Yesu, historia yetu ingekuwa tofauti kwa kiasi kikubwa jinsi gani!" Uinjilisti, 695.

Katika majira ya kuchipua ya mwaka 1844, Mjumbe wa Agano alitakasa harakati za Wafuasi wa Miller, kisha katika majira ya vuli akaleta ujumbe wa malaika wa tatu. Miller, ujumbe wake na harakati alizowakilisha, walikuwa wametimiza mfano wa wanawali kumi. Katika mkutano wa kambi huko Exeter, NH, ujumbe wa Mlilio wa Usiku wa Manane uliwasili, na ndani ya miezi miwili tu ilidhihirika ni wanawali gani waliokuwa na mafuta. Makundi mawili yalidhihirika, na malaika wa tatu akafika akiwa na ujumbe mkononi uliotakiwa kuliwa, lakini wanawali wenye busara "waliyasalimisha imani yao" katika "kipindi cha shaka na kutokuwa na uhakika."

"Kipindi cha shaka na kutokuwa na uhakika" kilikuwa kimewakilishwa na wanafunzi Wake wakati wa kifo Chake, lakini siku ya tatu alianza kuwafunulia wanafunzi Wake ujumbe wa kufufuka Kwake, na hawaku "acha imani yao." Kipindi cha shaka na kutokuwa na uhakika kwa wanawali werevu wa harakati ya ujumbe wa malaika wa kwanza na wa pili kiliendelea kwa takribani miaka mitatu, na wakati huo Bwana alimfunulia Dada White kwamba alikuwa amenyoosha mkono Wake ili kuwakusanya tena masalia ya watu Wake. Aliwaongoza watu Wake kuanza kazi yao ya uchapishaji na kuandaa jedwali la pili la Habakuki, lakini "waumini wengi wa Advent waliacha imani yao. . . . Hivyo kazi ilitatizwa, na dunia ikabaki katika giza."

Mnamo mwaka 1849, William Miller, mjumbe aliyechaguliwa wa ujumbe wa malaika wa kwanza na wa pili, alipumzika. Lau wanawali wenye busara wa tarehe 22 Oktoba, 1844 "wangelishikilia imani yao kwa uthabiti na kuendelea kwa umoja katika maongozi ya Mungu yanayofunguliwa," Bwana angeinua mjumbe mwingine katika roho na nguvu za Eliya. Badala yake "kuja kwa Kristo" kulikuwa "kumecheleweshwa na watu Wake," na "kwa namna ile ile" kama Israeli wa kale wange "kubaki" "miaka mingi katika dunia hii ya dhambi na huzuni."

Miaka mia moja ishirini na sita baada ya uasi wa mwaka 1863, Bwana alimwinua mjumbe mteule wa malaika wa tatu. Kazi yake ilikuwa si tu kutayarisha njia ili Mjumbe wa Agano aje ghafla hekalini mwake, na aingie katika uhusiano wa agano na mia arobaini na nne elfu, wakati wa hatua za mwisho za Hukumu ya Upelelezi, bali pia kuwasilisha ujumbe unaokabilia na muungano wa utatu wa Ahabu, Yezebeli na manabii wake katika kipindi cha utekelezaji wa hukumu, kitakachoanza kuanzia sheria ya Jumapili inayokuja hivi karibuni.

Mjumbe wa tatu anayeandaa njia anawakilisha kazi, ujumbe, mjumbe, na harakati wakati wa hatua za mwisho za Hukumu ya Uchunguzi. Eliya wa tatu anawakilisha kazi, ujumbe, mjumbe, na harakati wakati wa hatua za mwisho za Hukumu ya Utekelezaji. Ujumbe wa mjumbe anayeandaa njia, na ujumbe wa Eliya, ni ujumbe wa ole wa tatu kati ya maole matatu ya Ufunuo sura ya nane hadi ya kumi na moja.

Katika historia inayowakilishwa na mjumbe anayeitayarisha njia, ujumbe wa Ole wa tatu unawakilisha Tarumbeta inayokiita Uadventista wa Laodikia "kanunue kwangu dhahabu iliyosafishwa kwa moto, upate kuwa tajiri; na mavazi meupe, upate kujivika, ili aibu ya uchi wako isionekane; na upake macho yako dawa, upate kuona." Ni ujumbe wa upendo wa Mungu unaoonyesha watu wa Mungu maasi yao, kwa kuwa "wote awapendao" "huwakemea na kuwaadhibu." Ni ujumbe wa haki ya Kristo unaowaita watu kuukubali tabia Yake, ambayo hudhihirishwa katika kipindi ambacho Mjumbe wa Agano anatimiza kazi ya kusafisha hekalu la nafsi, na kwa hiyo Anawaita awapendao wadhihirishe tabia Yake na wawe "na bidii basi, watubu," kwa kuwa Yuko "kwenye" "mlango" wa enzi, unaowakilisha kufungwa kwa muda wa rehema, ambako Atautapika Uadventista wa Laodikia "nje ya" "kinywa" Chake. Huo "mlango" wa enzi ndio mlango Anaoufungua, wala hakuna awezae kuufunga; na Anaoufungua, wala hakuna awezae kuufungua.

Kuna utata unaoonekana ambao unatatuliwa kwa matumizi ya "mstari juu ya mstari," lakini wengi huenda wasitambue hata huo utata unaoonekana. Utatuliwapo, unaongeza uwazi katika mpito kutoka Hukumu ya Uchunguzi hadi Hukumu ya Utendaji unaotokea wakati wa sheria ya Jumapili inayokuja karibuni. Unatatuliwa kwa kukubali kwamba Pentekoste ni kielelezo cha sheria ya Jumapili inayokuja karibuni nchini Marekani. Ili kukamilisha tafakuri yetu kuhusu mjumbe wa tatu anayeandaa njia kama ishara katika Hukumu ya Uchunguzi, tofauti na Elia wa tatu akiwa ishara ya Hukumu ya Utendaji, tutashughulikia utata huu unaoonekana.

Tutaendelea na utafiti huu katika makala ijayo.

Malaika anayeshiriki katika kutangaza ujumbe wa malaika wa tatu ataangaza dunia yote kwa utukufu wake. Kazi ya kiwango cha dunia nzima na yenye nguvu isiyo ya kawaida inatabiriwa

hapa. Harakati ya Adventi ya 1840-44 ilikuwa udhahirisho mtukufu wa nguvu za Mungu; ujumbe wa malaika wa kwanza ulipelekwa katika kila kituo cha umishonari ulimwenguni, na katika baadhi ya nchi kulikuwa na shauku ya kidini kubwa kuliko zote iliyowahi kushuhudiwa katika nchi yoyote tangu Mageuzi ya karne ya kumi na sita; lakini haya yote yatapitwa na harakati kuu yenye nguvu itakayokuwa chini ya onyo la mwisho la malaika wa tatu.

Kazi hiyo itafanana na ile ya Siku ya Pentekoste. Kama vile 'mvua ya awali' ilivyotolewa, katika kumiminwa kwa Roho Mtakatifu mwanzoni mwa injili, ili kusababisha kuota kwa mbegu ya thamani, vivyo hivyo 'mvua ya baadaye' itatolewa mwishoni mwake kwa kukomaza mavuno. 'Ndipo tutamjua, tukiendelea kumjua Bwana; kutokea kwake kumeandaliwa kama asubuhi; naye atakuja kwetu kama mvua, kama mvua ya baadaye na ya awali juu ya nchi.' Hosea 6:3. 'Basi furahini, enyi wana wa Sayuni, na shangilieni katika Bwana Mungu wenu; kwa maana amewapeni mvua ya awali kwa kiasi, naye atasababisha inyeshe kwenu mvua, mvua ya awali, na mvua ya baadaye.' Yoeli 2:23. 'Katika siku za mwisho, asema Mungu, nitamimina Roho Wangu juu ya wote wenye mwili.' 'Na itakuwa kwamba kila mtu atakayeliitia jina la Bwana ataokolewa.' Matendo ya Mitume 2:17, 21.

Kazi kuu ya injili haitahitimishwa kwa udhahirisho mdogo wa nguvu za Mungu kuliko ule ulioutambulisha mwanzo wake. Unabii uliotimizwa katika kumwagwa kwa mvua ya kwanza mwanzoni mwa injili utatimizwa tena katika mvua ya mwisho mwishoni mwake. Hapa ndipo 'nyakati za kuburudishwa' ambazo mtume Petro alizitazamia aliposema: "Basi tubuni, mkageuke, ili dhambi zenu zifutwe, zitakapokuja nyakati za kuburudishwa zitokazo kwa uwepo wa Bwana; naye atamtuma Yesu." Matendo 3:19, 20. Pambano Kuu, 611.